ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

โครงสร้าง พฤติกรรมและผลการดำเนินงานของผู้ให้ บริการ โทรคมนาคมในประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน

นางสาวภรณี กิตติรัตน์

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.คร.เสถียร ศรีบุญเรื่อง ปร รศ.คร.คณิต เศรษฐเสถียร กร ผศ.คร.อัญชลี เจ็งเจริญ กร

ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระเรื่องโครงสร้าง พฤติกรรมและผลการคำเนินงานของผู้ให้บริการ โทรคมนาคมในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ ประการแรก ศึกษาโครงสร้างตลาดของ กิจการโทรคมนาคม ประการที่สอง ศึกษาพฤติกรรมการแข่งขันและผลการคำเนินงานของผู้ให้ บริการ ประการสุดท้าย เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจโทรคมนาคมของ ประเทศไทยกับประเทศที่พัฒนาแล้ว การศึกษานี้อาศัยข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากเอกสาร สิ่งพิมพ์และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในระหว่างปี 2541-2544 มาทำการศึกษาผู้ให้บริการโทรคมนาคม ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานและโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยทำการศึกษาระคับ การแข่งขัน ส่วนแบ่งการตลาด การกระจุกตัวของอุตสาหกรรมจากเลขหมายโทรศัพท์และรายได้ ศึกษาอุปสรรคในการแข่งขัน ความแตกต่างของสินค้า นโยบายด้านราคาและส่งเสริมการขายของ ธุรกิจที่มีต่อตลาดสินค้า สัดส่วนเลขหมายต่อประชากร ผลการคำเนินการดำเนินงานด้านการเงิน

ผลการศึกษาโครงสร้างการตลาดจากอัตราส่วนการครองตลาดและขนาดผู้ให้บริการชี้ให้ เห็นว่า โครงสร้างผู้ให้บริการโทรคมนาคมในประเทศไทยมีโครงสร้างตลาดผู้ขายน้อยราย ซึ่งมีการ แข่งขันด้านราคา การสร้างภาพลักษณ์เพื่อสร้างความแตกต่างของสินค้า ผลการศึกษาพฤติกรรม ตลาด พบว่า มีการแข่งขันทางด้านราคาและส่งเสริมการขายเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดและกระตุ้น ให้ตลาดเติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่วนการประเมินผลการดำเนินงานของธุรกิจพบว่า ผู้ประกอบการที่มี ประสิทธิภาพการทำงานและผลการดำเนินงานด้านการเงินดีคือ บริษัทแอควานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

จำกัด(มหาชน) และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย แต่เมื่อมีการเปิดเสริโทรคมนาคมใน ปี 2549 ผู้ร่วมการงานขององค์การโทรศัพท์ฯหรือผู้ที่รับสัมปทานให้บริการโทรคมนาคมจะเปลี่ยน มาเป็นคู่แข่งขัน ทำให้ผลการดำเนินการด้านการเงินขององค์การโทรศัพท์ฯเปลี่ยนแปลงไปอย่าง มาก ทั้งนี้เพราะรายได้ส่วนใหญ่ที่จะได้รับจากสัญญาสัมปทานจากผู้ร่วมการงาน ส่วนงานของ ภาครัฐต้องปรับตัวและแปรรูปองค์กรเพื่อให้มีกลยุทธ์การบริหารงานแบบเอกชนมากขึ้น สำหรับ ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจโทรคมนาคมประเทศไทยกับประเทศพัฒนาแล้วพบว่า ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ ขณะที่ผู้ประกอบการรายเดิมในประเทศมีพันธมิตร ร่วมทุนจากต่างชาติที่มีความเข้มแข็งทางเทคโนโลยีและการเงิน ร่วมบริหารงาน เพื่อเพิ่มความ สามารถในการแข่งขัน

เมื่อเปิดเสรี โทรคมนาคมแล้ว ผู้ประกอบการรายใหม่จากต่างชาติจะเข้ามาแข่งขัน โดยพยายามหาพันธมิตรร่วมทุนกับผู้ให้บริการรายเดิมเพื่อความสะดวกในการเข้าสู่ตลาด ผลการศึกษาได้มาซึ่งข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่า การที่เศรษฐกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว รัฐบาลมี นโยบายลดบทบาทภาครัฐลงโดยการดำเนินกิจกรรมด้านโทรคมนาคม และสนับสนุนให้เอกชนเข้า มามีบทบาทมากขึ้น ดังนั้น หลังการเปิดเสรีการแข่งขันจะรุนแรงมากขึ้น รัฐจะต้องสร้างความพร้อม ในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจกลุ่มโทรคมนาคมให้พร้อมแข่งขันในอนาคตทั้งระดับภูมิภาคและ ระดับโลก ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ทั่วถึงและเพียงพอ การได้รับบริการที่มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพมากขึ้น

Independent Study Title

The Structure, Conduct and Performance of

Telecommunications Industry in Thailand

Author

Miss. Poranee Kittirat

M.Econ.

Examining Committee

Assoc. Prof. Dr. Satiean

Sriboonruang

Chairperson

Assoc. Prof. Dr. Kanit

Sethasathien

Member

Asst. Prof. Dr. Anchalee

Jengjalern

Member

ABSTRACT

This independent study on the structure, conduct, and performance of telecommunications service providers in Thailand was undertaken for three objectives. First, is to understand the market structure of telecommunications Industry. Second, is to examine the market conduct and the performance of the service providers. Third, is to compare the competitiveness between telecommunications industry in Thailand and those in the developed countries. The data were from secondary source such as printed material, statistics and research results covering the year 1998-2001 and information about state and private operators that provided fixed-line and cellular phone services. The study on competitiveness was made by looking at market share which determined by the concentration ratio of subscription number and sale income of each operator. The study about barriers to entry was related to product differentiation, price and sale promotion policies and penetration rate. An investigation was finally made on the financial performance of the industry.

The result from the study on market structure by looking at market share and business size of operator suggested that the telecommunications service industry in Thailand was characterized by oligopolistic market with moderate monopolistic power. The examination on market conduct revealed that pricing policies and sale promotion campaign are fundamental for

increase in market share and continuous growth of demand. The investigation on financial performance provided the result that the Advance Info Service (Public) Co.Ltd. and the Telephone Organization of Thailand (TOT) are the efficient operators. However Thailand's telecommunications market will be liberalized by the year 2006 and then the present private operators which have roaming arrangements or concession agreement with TOT will become the new competitors. This will create implication for financial position of TOT in the future as its major revenue currently comes from revenue-sharing concession agreements with private operator. This state telecom agency must take an organizational reform and adaptation of its management strategy to be as private operations. In comparison to telecoms industry in developed countries, the telecommunications service providers in Thailand still have relatively lower efficiency which indicating a lower competitive ability. At present, the existing local operators have invited foreign investors which have financial as well as technological strength to be their business alliances to improve competitiveness.

Furthermore, after telecommunications liberalization more foreign operators are expected to enter this market by linking with the local operators for convenient access as new comers. Once the economy grows rapidly, the government has a policy to reduce the role of state agencies in telecommunications operation and encourage more private sector involvement and market competition will become more intense after the liberalization. This provides the implication that the state must prepare itself corporate, its telecommunications agencies to become more competitive in regional as well as global markets. Most of all it must ensure the Thai people will receive adequate and wide-covering services with greater quality and efficiency.